Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Lingwistyczne aspekty przekładu -konwersatorium, PG_00190231						
Kierunek studiów	Slawistyka (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027			
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki			
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji	na uczelni			
Rok studiów	1		Język wykładowy	polski			
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS	3.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia	zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Slawistyki -> Zakład Slawistyki i Studiów Bałkańskich						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Artur Bracki, prof. UG				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach	Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0	43.0		75
Cel przedmiotu	Zaznajomienie studentów z interdyscyplinarnym charakterem badań w zakresie przekładoznawstwa ze szczególnym uwzględnieniem perspektywy językoznawczej. Przekazanie słuchaczom instrumentarium, jakiego dostarcza zaplecze językoznawstwa kulturowego i kognitywnego dla analizy i krytyki przekładu. Uzmysłowienie różnicy między pojęciem przekładu (przedmiotu, tekstu) a procesem tłumaczenia wraz z jego komponentami.						

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[SLAWMU2_U02] Posiada umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie problemów badawczych.	Student ma pogłębioną wiedzę w zakresie teorii i ustaleń szkół badawczych w odniesieniu do językoznawstwa i translatoryki (K_W09).	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[SLAWMU2_W01] Zna w pogłębionym stopniu terminologię językoznawczą, literaturoznawczą, oraz z obszaru nauk o kulturze i religii – w języku polskim lub językach południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim).	Student posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące prace różnych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie problematyki tematu (K_U02)	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[SLAWMU2_W09] Ma pogłębioną wiedzę szczegółową na temat języków południowosłowiańskich, rozpoznaje i rozumie rządzące nimi prawidłowości oraz wciąż kształtujące je zmiany.	Student ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę z zakresu językoznawstwa ze szczególnym uwzględnieniem obszaru języka kierunkowego (K_W01).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[SLAWMU2_U06] Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych – także w językach południowosłowiańskich w różnych formach i w różnych mediach.	Student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków w języku polskim oraz w języku wybranej specjalności i tworzenia syntetycznych podsumowań (K_U06)	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[SLAWMU2_K07] Docenia znaczenie filologii i nauk humanistycznych oraz ich rolę w kształtowaniu kulturowego obrazu Europy.	Student docenia znaczenie filologii i nauk humanistycznych oraz ich rolę w kształtowaniu kulturowego obrazu Europy Środkowej i Południowej (K_K07).	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

Kategorie językoznawstwa kulturowego w analizie przekładu.
Specyfika polskiej szkoły językoznawstwa kulturowego językowy obraz świata (JOŚ).
Stereotypy językowe w kulturach prymarnych i sekundarnych wyrażone w tekstach wyjściowych i docelowych.
Jednostki językowe, jednostki tłumaczenia, jednostki sensu.
Problemy ekwiwalencji i adekwatności przekładowej.
Uniwersalia i wyrażenia unikatowe (unikaty) w obszarach przekładalności/ nieprzekładalności komunikacji międzykulturowej.
Strategie translatorskie w przekładzie problemów kulturowych na przykładzie wybranych utworów literackich i eseistycznych.
Rola słowników w pracy tłumacza.
Relacje między terminologią, leksykologią i leksykografią.
Pojęcia domestykacji i egzotyzacji w przekładzie problemy tłumaczenia nazw własnych.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Znajomość podstawowych zagadnień teorii przekładu, orientacja w założeniach językoznawstwa kulturowego i kognitywnego.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
zaliczenie ustne	51.0%	80.0%
obecność, aktywne uczestnictwo w zajęciach	80.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	• E. Balcerzan, *Literatura z literatury. (Strategie tłumaczy)*, Katowice 1998. • J. Bartmiński, *Stereotypy mieszkają w języku,* Lublin 2007. • R. Lewicki, *Obcość w odbiorze przekładu*, Lublin 2000. • J. Pieńkos, *Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki*, Kraków 2003. • *Mała encyklopedia przekładoznawstwa*, pod red. U. Dąmbskiej-Prokop, Częstochowa 2000. • *Polska myśl przekładoznawcza. Antologia*, red. P. de Bończa Bukowski, M. Heydel, Kraków 20013. • K. Hejwowski, *Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu* , Warszawa 2006. • D. Korwin-Piotrowska, *Powiedzieć świat..Kognitywna analiza tekstów literackich na przykłada*ch, Kraków 2006. • G. Steiner, *Po wieży Babel. Problemy języka i przekładu*, tłum. O. Kubińska, W. Kubiński, Kraków 2000. • T. Tabakowska, *Językoznawstwo kognitywne a poetyka przekładu* , Kraków 2001. • B. Tokarz, *Wokół stereotypu i jego przekładu*,Przekłady Literatur Słowiańskich, 2013, t. 4, cz. 1. **studiowana samodzielnieprzez studenta** • J. Bartmiński, *Językowe podstawy obrazu świata*, Lublin 2007; K. Majdzik, D. Słapek, *Narzędzia analizy przekładu*, Katowice Toruń 2015. • A. Wierzbicka, *Język-umysł-kultura*,Warszawa 1999.
	Uzupełniająca lista lektur	• *Współczesne teorie przekładu. Antologia*,pod red. P. Bukowskiego, M. Heydel, Kraków 2009. • Wybrane artykuły z gdańskich serii przekładoznawczych: *Słowo z perspektywy językoznawcy i tłumacza*, pod red. A. Pstygi, t. 1-6 Gdańsk 2016 (t. 6). • *Przekładając nieprzekładalne* pod red. O. i W. Kubińskich, t. 1, 2 , Gdańsk 2000, 2004.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.